

FERENCZY MŰZEUMI
CENTRUM

JÁTÉK A PARNASSZUSON

JÁVOR
PIROSKA

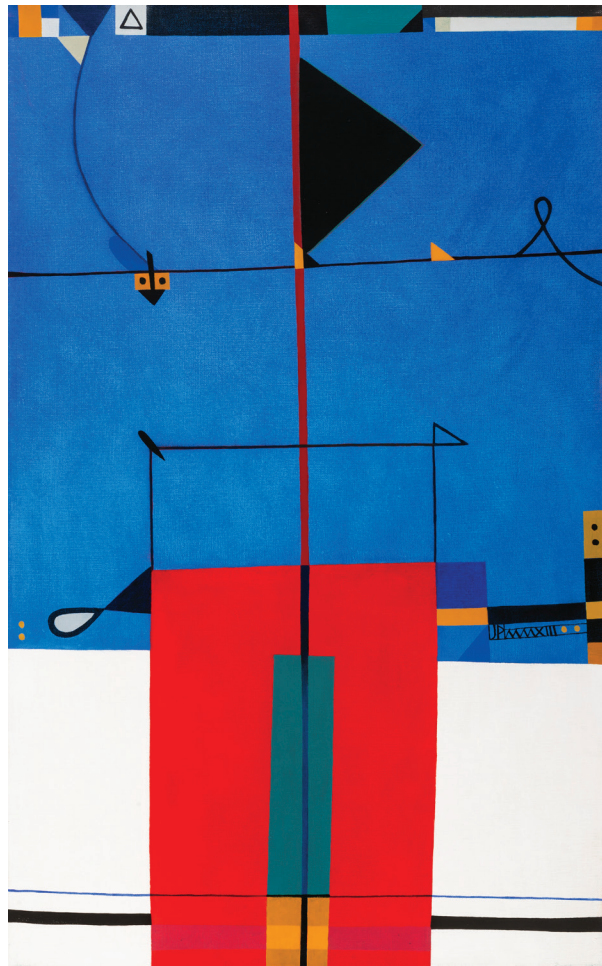
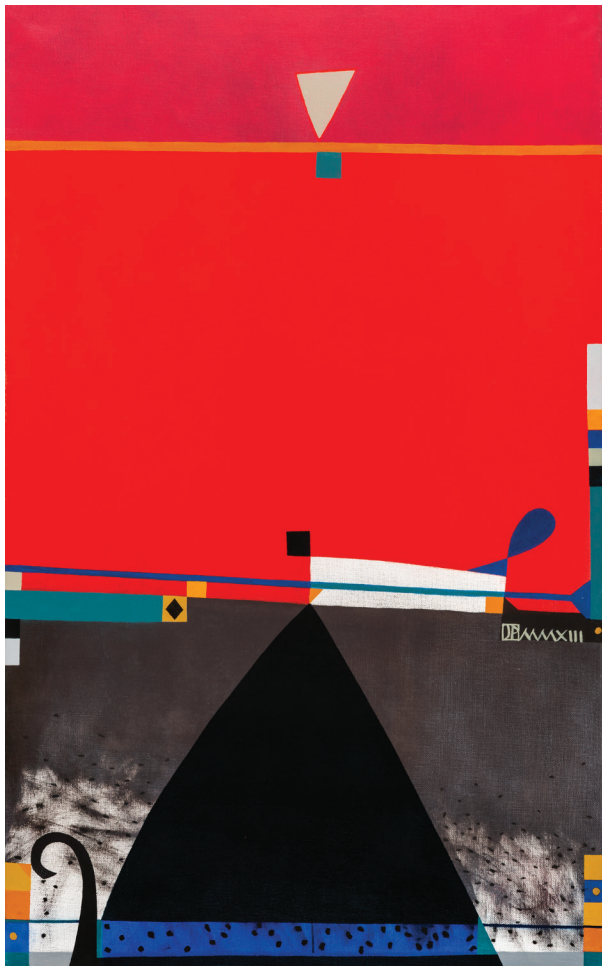

JÁVOR Piroska:

Hatvan | Sixty, 2004

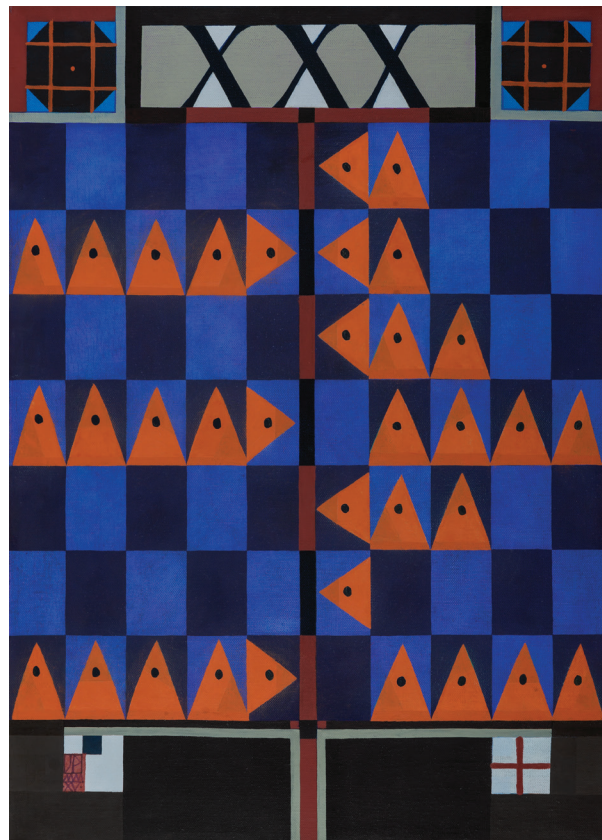
olaj, vásznon | oil on canvas, 60 x 60 cm

A művész tulajdona

JÁVOR Piroska:
Animus, anima. Kettő az egyben |
Animus, anima. Two in one, 2013
olaj, vászon | oil on canvas, 90 × 110 cm (2 db | pc.)

Szentendre nem panaszkodhat arra, hogy a Múzsák csak ritkán látogatták volna meg az elmúlt több, mint száz évben. A Réti-tanítványok 1926-os letelepedése és az általuk megalapított Szentendrei Festők Társasága keltette fel a művészek érdeklődését a mediterrán hangulatot árasztó és különleges látványt nyújtó település iránt. Nagyon sok, napjainkban klasszikusnak számító alkotó kereste fel a már az 1930-as években is a „festők városának” nevezett kisvárost, sőt többen le is telepedtek itt. A Régi Művésztelepnek nevezett művészkolóniát befogadó területen 1945 után rendszeresen változtak a lakók. Festőkből tehát nem volt hiány, amikor az 1960-as évek vége felé megszületett a döntés, hogy Szentendre kap egy újabb művésztelepet a Kálvária-dombon. A belváros felé lejtő, körberített telken 1969 őszére készültek el az újműteremlakások, amelyeket az akkori Művelődési Minisztérium és a Magyar Képzőművészek Szövetsége döntése alapján utaltak ki a főként az 1930-as években született festőgeneráció tagjai számára, akik között házaspárok is voltak. A tizenöt fős művésztelep legfiatalabb alkotói Asszonyi Tamás szobrászművész és felesége, Jávor Piroska festőművész voltak. A kálvária-dombi Új Művésztelep az itt letelepedőknek évtizedeken át nyugodt légkört biztosított az alkotómunkához, tehát bátran nevezhetjük szentendrei Parnasszusnak.

JÁVOR Piroska:
Mobilszámom | My cell phone number, 2015
olaj, vásznon | oil on canvas, 70 x 50 cm

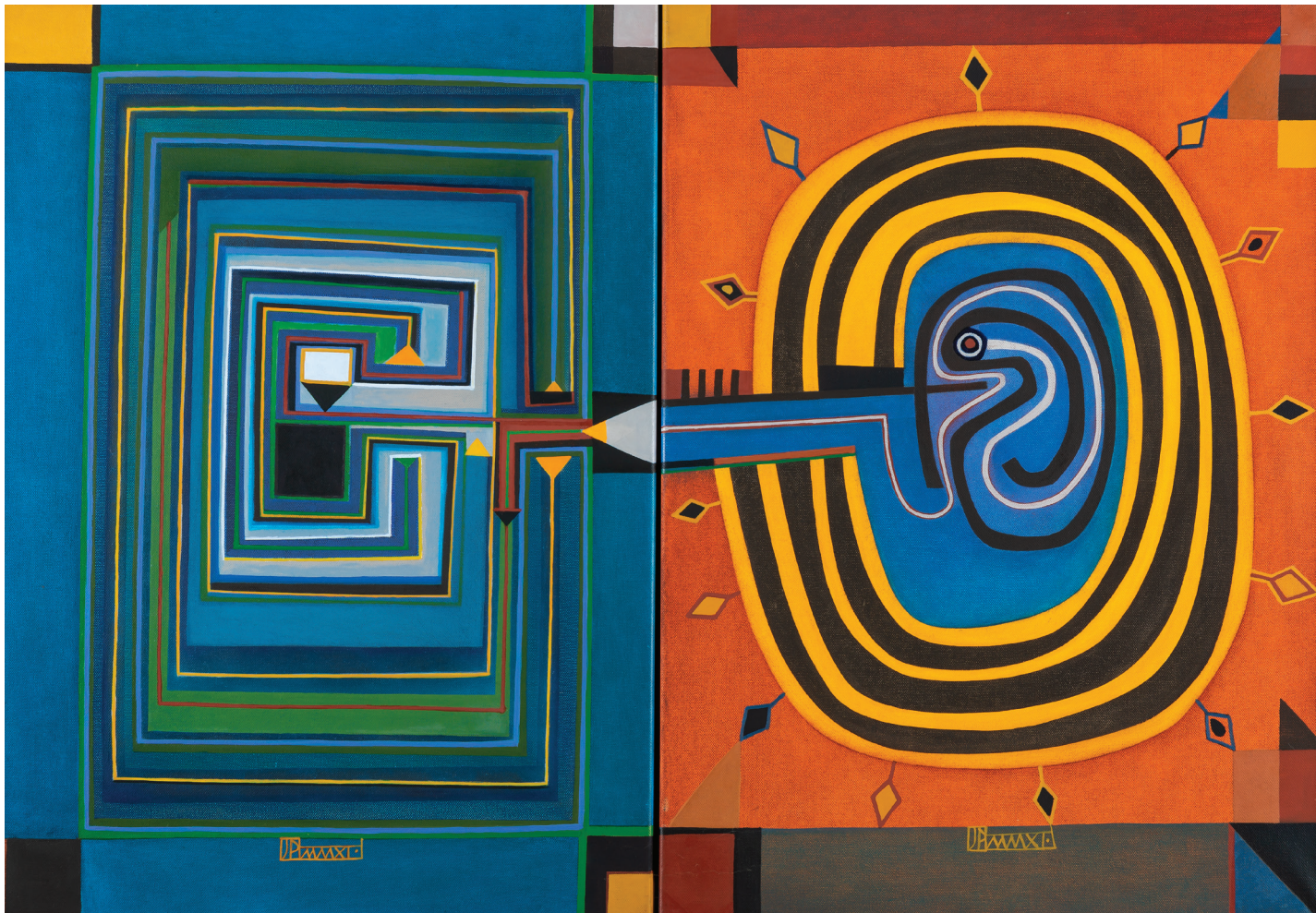
Jávor Piroska Budapesten született 1944-ben, majd Cegléden nevelkedett evangélikus lelkész családban. 1964 és 1969 között végezte a Magyar Képzőművészeti Főiskolát Barcsay Jenő és Szentiványi Lajos tanítványaként. Tanulmányai befejezése után költözött Szentendrére. Pályafutása alatt ösztöndíjasként és kiállítások résztvevőjeként több európai városban megfordult. Kezdetben a tűzzománc dekorativitása vonzza, de gobelin készítésével is kísérletezik, végül mégis a festészetet választja kifejező eszközül. A szentendrei művészet több évtizedes történetében markáns törekvések egyikeként jelenik meg a geometrizáló nonfigurativitás és a konstruktív képépítés. Jávor Piroska ennek a vonulatnak a kidolgozott változatát teremti meg konzekvensen végigvitt életművében. Kezdetben leheletfinom akvarelljei hívják elő a tudat mélyén rejtőző, lebegő formációkat, amelyek időnként tárgyias utalásokat is hordoznak, házak, kertek, titokzatos figurák alakját öltik. Majd az olajképeken a geometrikus alakzatokat különös motívumokkal, furcsa hurkokkal varázsolja személyessé, miközben a háttér vagy alap minden kézvonást eltüntető, precíz kidolgozása intellektuálissá teszi a személyességet. Az elmúlt közel húsz évben a formavilág kristályosabbá válik, és megnő a szabályos geometriai elemek és matematikai összefüggések játékossága. A betűk és számok egyszerre lesznek jelentéssel teli alakzatok és ritmizáló formák. A színek pedig szinte vizuális dallamok taktusaiként értelmezhetők. A művész mindezzel a létezés alkotás közben átélt örömét kívánja megosztani művei szemlélőjével.

JÁVOR Piroska:
Macska a billentyűkön (Edward Elgar zenéje) |
Cat on the Keyboard, (music by Edward Elgar), 2020
olaj, vásznon | oil on canvas, 70 x 50 cm

Műveit a Ferenczy Múzeumi Centrumon kívül számos hazai és külföldi magángyűjtemény őrzi. A jelen kiállítás anyagát elsősorban az elmúlt két évtized munkáiból válogattuk.

Mazányi Judit

JÁVOR Piroška:

Európa - India, Hommage á Rabindranath Tagore |
Europe - India, Homage to Rabindranath Tagore, 2011
olaj, vászon | oil on canvas, 70 × 100 (2 db | pc.)

Szentendre cannot complain about the Muses being rare visitors in the past hundred years. Artists' interest in the small town with a Mediterranean atmosphere and special views stemmed from the Society of Szentendre Painters, which was established by those students of István Réti who made their home here in 1926. The 1930s already saw a great many of the artists who are now considered classics visit what became known as the 'town of painters,' and several of them made their home here. After 1945, the residents of what was called the Old Artist Colony kept changing. So there was no shortage of painters when, towards the end of the 1960s, the decision was made to build a new artist colony on Szentendre's Kálváriadomb (Calvary Hill). The new studio-cum-residences, which stand on a plot that slopes down towards the centre of the town, were completed by the autumn of 1969, and were allocated, by decision of the Ministry of Culture and the Association of Hungarian Fine Artists, mostly to painters born in the 1930s, including couples. Sculptor Tamás Asszonyi and his wife, painter Piroska Jávör were the youngest of the first fifteen residents of the artist colony.

For decades, the New Artist Colony on Kálváriadomb has provided a peaceful atmosphere for creative work, making it the veritable Parnassus of Szentendre.

JÁVÖR Piroska:
Kert I., („Még nem hervad ligetünk”) |
Garden I, („Our grove is not withered yet”), 2004
olaj, vászon | oil on canvas, 90 × 80 cm
Ferenczy Múzeumi Centrum

Piroska Jávör was born in Budapest in 1944 and was raised in Cegléd in the family of a Lutheran pastor. Between 1964 and 1969, she attended the Hungarian Academy of Fine Arts, where she studied under Jenő Barcsay and Lajos Szentiványi. She moved to Szentendre after graduation. Throughout her career, she had scholarships to, and exhibitions in, several European cities. Initially attracted to the decorativeness of fired enamel, she also experimented with tapestry-making before settling on painting as her medium of expression. Over the many decades of art made in Szentendre, the geometric non-figurative and constructive mode of image-making became a salient trait, and Piroska Jávör took this direction as she developed her own idiom. The floating formations that hide in the depth of consciousness first appeared in the early, delicate aquarelles, which occasionally also carried objective references, assuming the shapes of houses, gardens or mysterious figures. In the subsequent oil paintings, she used curious motifs, strange loops, to instil the geometric forms with a personal character, which itself is rendered intellectual by a meticulous finish that makes the brushwork in the background disappear. Crystalline structures came to inhabit her formal vocabulary over the past 20 years or so, and the regular geometric shapes and mathematical correspondences have become more playful. The letters and numbers became meaningful forms and rhythmic patterns at the same time, while the colours can be interpreted as the beats of visual melodies. The aim, it seems, is to share the joy of being while creating.

JÁVÖR Piroska:
Föl a csúcsra | Up to the top, 1992
olaj, vászon | oil on canvas, 90 x 70 cm

Piroska Jávör's works can be found in the Ferenczy Museum Centre, as well as numerous private collections in Hungary and abroad. This exhibition selects mainly from the works of the past two decades.

A brosúra a Jávor Piroska: Játék a "Parnasszuson" című kiállítás alkalmából készült. Ferenczy Múzeumi Centrum, Szentendre, 2024. március 9. – 2024. szeptember 1.

This brochure was published on the occasion of the exhibition entitled Piroska Jávor: Play on the 'Parnassus'.
Ferenczy Museum Center, Szentendre,
9 March 2024 – 1 September 2024

Kiadja | Publisher **Ferenczy Múzeumi Centrum**
Felelős kiadó | Publication overseen by
Ferenczy Múzeumi Centrum igazgatója |
Director of Ferenczy Museum Centre

Kurátor | Curator **MAZÁNYI Judit**

Szerkesztő | Editor **MULADI Brigitta**
Grafikai terv | Graphic design **KISS Krisztina Noémi**
Angol fordítás | English translation **TÍMÁR Árpád**
Fotó | Photo **DEIM Balázs**
Nyomda | Press **Pannónia Nyomda Kft.**

A brosúrában közölt művek a művész tulajdonát képezik, ha másképpen nincsenek jelölve.

A borítón | on the cover
Jávor Piroska: Kert-sorozat V. (Díszei még nem hullanak) |
Garden series, V (Its Ornaments Are Not Yet Falling
olaj, vászon | oil on canvas, 90 × 90 cm | **FMC**
2005

© szerzők | The authors
© fordítók | The translators
© **Ferenczy Múzeumi Centrum, 2024**

A brosúra szerzői jogilag védett. A kiadó előzetes írásos hozzájárulása nélkül részleteiben sem reprodukálható. |
All rights reserved. No part of this brochure can be reproduced without express written permission from the publisher.

A kiállítás csütörtöktől vasárnapig
10 és 18 óra között látogatható.

The exhibition is on view from Thursday
to Sunday from 10 am to 6 pm.

FERENCZY MÚZEUMI
CENTRUM

SZENTENDRE
2024

+36 30 950 8196 | info@muzeumicentrum.hu
www.femuz.hu | [f/ferenczymuzeumicentrum](https://www.facebook.com/ferenczymuzeumicentrum)
[@ muzeumicentrum](https://www.instagram.com/muzeumicentrum) | [y ferenczymuzeumicentrum](https://www.youtube.com/ferenczymuzeumicentrum)

#JAVORPIROSKA #JATEK_A_PARNASSZUSON
#MUZEUMICENTRUM #SZENTENDRE